

معاون عملیات جهادی سازمان بسیج دانشجویی به «فرهیختگان» خبر داد

تابستان داغ ۳۵ هزار دانشجوی جهادگردر مناطق محروم

سراهای نوآوری چگونه فاصلهٔ علم و عمل را کاهش دادند؟

جان بخشی به دانشگاه فناور

در ۴ روایت

فرهیختگان

دانشگاه

پژوهشگران در پیل هوش مصنوعی و هنر پاسخ می‌دهند

ماشین‌ها می‌توانند هنرمند خلاق باشند؟

چه خبر از دانشگاه

پنجاه‌هشتمین جلسهٔ هیئت‌امنای مرکزی دانشگاه آزاد برگزار شد

پنجاه‌هشتمین جلسه هیئت‌امنای مرکزی دانشگاه آزاد به ریاست دکتر علی اکبر ولایتی و با حضور بیژن رنجبر، سرپرست دانشگاه آزاد و سایر اعضا تشکیل شد.

این جلسه، اولین نشست هیئت‌امنا پس از شهادت دکتر طهرانچی، رئیس فقید دانشگاه آزاد بود که در آن حاضران با گرامیداشت یاد و خاطره این شهید بزرگوار، بر تداوم راه و اهداف ایشان در پیشبرد مأموریت‌های علمی و آموزشی دانشگاه تأکید کردند. در این نشست، مسأله مهم آموزشی، پژوهشی و مدیریتی دانشگاه آزاد موردبحث و بررسی قرار گرفت و تصمیم‌های کلیدی برای ارتقای هرچه بیشتر این نهاد علمی اتخاذ شد. دکتر ولایتی با تقدیر از خدمات ارزنده شهید طهرانچی بر ضرورت حفظ و توسعه دستاوردهای دانشگاه آزاد اسلامی در راستای منویات مقام‌معمظم‌رهبری و اهداف سند چشم‌انداز دانشگاه تأکید کرد. همچنین رنجبر گزارشی از آخرین اقدامات و برنامه‌های در دست اجرای این دانشگاه ارائه داد و اعضای هیئت‌امنا نظرها و پیشنهادهای خود را در این زمینه مطرح کردند.

تحقق اهداف بودجه‌ای به صورت ۳ ماهه بررسی می‌شود

بیژن رنجبر، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگوی مشروح با آنا به بررسی ویژگی‌های بودجه سال آینده این نهاد آموزشی پرداخت و اعلام کرد این بودجه براساس اصولی مانند کاهش وابستگی به شهریه، افزایش درآمدهای غیرشهریه‌ای، ارتقای بهره‌وری دارایی‌ها، رویکرد حمایتی نسبت به مدارس و بیمارستان‌ها، ساماندهی واحدهای دارای تراز مالی منفی، استفاده از دیدگاه‌های تخصصی و همچنین توجه به شرایط امنیتی و دفاعی تدوین شده است.

رنجبر با اشاره به اینکه جلسات بودجه دانشگاه آزاد به اصطلاح «شب قدر دانشگاه» است، اظهار داشت: «این جلسات در گذشته به‌خوبی توسط شهید دکتر طهرانچی پایه‌ریزی شد و امروز به

فرم منظم و نظام‌مندی درآمد است. همه استان‌ها، معاونت‌ها و مراکز دانشگاه با پر کردن آیت‌های مشخص، آماده حضور در این جلسات می‌شوند. قصد داریم این جلسات را فصلی کنیم، یعنی در هر یک از چهار فصل سال عزیزان درباره اینکه در سه ماه گذشته چه اقداماتی انجام شده و تا چه حد به اهداف بودجه‌ای دست یافته‌اند، گزارش دهند.»

وی افزود: «یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های بودجه سال ۱۴۰۴، توجه به کاهش وابستگی به شهریه و افزایش سهم درآمدهای غیرشهریه‌ای است که در سند دانشگاه نیز منعکس شده است. البته نمی‌توان گفت که این تغییر به‌صورت ۱۰۰ درصدی اتفاق افتاده، اما تلاش شده است که این اصل در بودجه‌گذاری رعایت شود.» رنجبر بیان کرد: «یکی دیگر از نکات برجسته بودجه امسال، توجه ویژه به ارتقای بهره‌وری و بازدهی دارایی‌های دانشگاه ازجمله اموال و تجهیزات است. این موضوع در بودجه سال آینده به‌خوبی لحاظ شده و امیدواریم بتوانیم با مدیریت بهتر این دارایی‌ها، کارایی و بهره‌وری را افزایش دهیم.»

سرپرست دانشگاه آزاد ادامه داد: «یکی دیگر از محورهای بودجه‌گذاری، رویکرد حمایتی نسبت به مدارس و بیمارستان‌ها بود. در تمام جلسات بودجه معاونت تعلیم و تربیت، توجه ویژه‌ای به فعالیت‌های مدارس داشت. برای مثال، در سال آینده برنامه‌هایی برای افزایش تعداد دانش‌آموزان و بهبود فضای آموزشی مدارس در دستور کار است. همچنین خبرهای خوبی از نظر درآمدهای مدارس وجود دارد، ازجمله خرید یک مدرسه در تهران که نشان‌دهنده افزایش سرمایه‌گذاری در این حوزه است.»

رنجبر با اشاره به واحدهایی که دارای شرایط خاص هستند، گفت: «این واحدها در بودجه سال آینده مورد توجه قرار گرفته‌اند. با برنامه‌ریزی‌های انجام شده، هدف این است که وضعیت مالی این واحدها بهبود یابد و در سال‌های آینده شاهد کاهش زیان‌دهی آن‌ها باشیم.» وی افزود: «یکی از اقدامات مهم در تدوین بودجه سال آینده، استفاده از نظرات تخصصی در سطوح مختلف دانشگاه بود. برای اولین بار، جلسات هسته‌های فکری برگزار شدند که در آن کارشناسان و متخصصان دیدگاه‌های خود را درباره بودجه مطرح کردند. این نظرات درنهایت در تدوین بودجه منعکس شدند.»

رنجبر با اشاره به نظام دانشی شهید طهرانچی، گفت: «این نظام دانشی در حال حاضر به‌عنوان چهارچوبی برای حرکت دانشگاه‌های استانی در نظر گرفته شده است. در بودجه سال آینده، بازآرایی‌های ساختاری متناسب با این نظام دانشی لحاظ شده است. این بازآرایی‌ها از سه سال گذشته آغاز شده و در سال آینده نیز ادامه خواهد داشت.»

در پایان، سرپرست دانشگاه آزاد به شرایط اضطراری و احتمال وقوع جنگ اشاره کرد و گفت: «با توجه به شرایط کنونی منطقه و تهدیدهای رژیم صهیونیستی، بودجه سال آینده به‌گونه‌ای تنظیم شده که در صورت بروز هرگونه بحران، واحدهای دانشگاهی در استان‌ها دچار مشکل نشوند و بتوانند در شرایط اضطراری نیز به فعالیت‌های خود ادامه دهند. رنجبر در پایان ابراز امیدواری کرد با اتخاذ این تمهیدات و برنامه‌ریزی‌های دقیق، دانشگاه آزاد در سال ۱۴۰۴ شاهد ارتقای کیفی در حوزه‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و فناوری باشد و به موفقیت‌های بیشتری در آینده دست یابد.

دیداروزیرعلوم با خانوادهٔ شهید طهرانچی

حسین سیمایی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به منزل خانواده دکتر شهید محمدهمدی طهرانچی (رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و دانشمند هسته‌ای و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی) رفت و از نزدیک با خانواده وی دیدار و همدردی کرد.

بودجهٔ بیمارستان‌های دانشگاه آزاد بررسی شد

محسن نفر، معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد در جلسه پیش‌دفاع بودجه‌ای بیان داشت: «باید به دنبال راه‌حل و راهکار در جلسات پیش‌بینی بودجه بیمارستان‌ها باشیم. بنابراین باید محاسبات ارائه شده توسط بیمارستان‌ها درست و دقیق باشد چون در غیر این صورت امکان حل مسئله فراهم نخواهد شد.» وی در خصوص درآمد و هزینه بیمارستان‌ها خاطر نشان کرد: «اگر شما هزینه‌ای می‌کنید و فکر می‌کنید از یک بخش از بیمارستان مقداری مشخص درآمد خواهید داشت و این انتظار محقق نشد نیاز است که به بررسی علت‌ها و سپس ارائه راهکار برای تأمین درآمد باشید تا برای سال آینده اصلاح شود.»

نفر بیان کرد: «چند سالی است که راهداندازی بخش‌های رادیوتراپی، سرطان، پذیرش بیماران خارجی و... در دستور کار بیمارستان امام سجاده (ع) تبریز قرار گرفته ولی هنوز تقویت نشده است. معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد بر توجه به بیمه‌های تکمیلی در بیمارستان‌های دانشگاه و هدف‌گذاری بر افزایش ۳۰ درصدی تعرفه درآمدی تأکید کرد. مرتضی قاسمی، مدیرکل خدمات سلامت نیز هدف از برگزاری این جلسات را پیش‌بینی بودجه برای سال آتی بیمارستان‌های دانشگاه و برای عملکرد سال گذشته آن‌ها عنوان کرد و گفت: «در این جلسه به بخش‌های مختلف ازجمله کارکردهای آموزشی، پشتیبانی، عمران و خرید تجهیزات پرداخته می‌شود.» مدیرکل خدمات سلامت دانشگاه آزاد افزود: «در این جلسات جایگاه بیمارستان‌ها از دید اقتصاد سلامت ازجمله ضریب و چرخش اشغال تخت و طول اقامت بیمار مورد توجه قرار خواهد گرفت.» وی همچنین به روش‌های مختلف درآمدزایی در بیمارستان‌ها را اعم از درآمدهای عملیاتی و غیرعملیاتی اشاره کرد و ضمن تأکید بر هدف‌گذاری و ارائه برنامه عملیاتی متناسب با ظرفیت و پتانسیل بیمارستان‌ها و تحلیل منطقه‌ای خصوصاً شاخص‌های جمعیتی، GDP، شاخص‌های اقتصادی و فرهنگی افزایش بهره‌وری بیمارستان‌ها را گام مهمی در جهت رسیدن به اهداف سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی بیان کرد. در ادامه این جلسات بودجه بیمارستان‌های دانشگاه آزاد (بیمارستان امام سجاده (ع) تبریز، بیمارستان شاه ولی یزد، بیمارستان بوعلی تهران و بیمارستان فرهیختگان، بیمارستان‌های ۲۲ بهمن و آریا مشهد، بیمارستان امیرالمؤمنین (ع) تهران و بیمارستان خاتم الانبیاء (ص) شاهرود) مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

ضرورت تسریع در شکل‌دهی قدرت هوشمند در مدیریت جنگ آینده

ابراهیم حاجیانئ
دبیرخانه هیئت مؤسس دانشگاه آزاد

برخلاف تصور اولیه، تحلیل، فهم و درک عمیق ابعاد واکنش عمومی و روحیه مثبت ملی ایجاد شده در خلال جنگ تحمیلی ۱۲روزه بسیار دشوار و غامض است؛ چراکه الگوی رفتاری مشاهده شده از سوی ملت ایران با بسیاری از نظریه‌های رایج علوم اجتماعی همخوانی کامل ندارد. برای مثال این درست است که گروه‌ها و جوامع در شرایط احساس خطر و بروز تهدیدات دارای همگرایی و انسجام بیشتری می‌شوند اما تحقق این نظریه در جامعه‌ای که طی حداقل دو دهه تحت فشارهای مختلف تحریمی و رسانه‌ای بوده و از برخی از سیاست‌ها و عملکردها ناراضی یا حداقل گلايه‌مند است، به صورتی که طی یک ماه گذشته در ایران بروز یافت، دور از انتظار می‌نمود. از دشواری‌های تحلیلی دیگر شرایط روحی -اخلاقی برآمده در خلال منازعه اخیر ایران با رژیم صهیونیستی، پیش‌بینی تداوم و استمرار این همبستگی ملی در آینده است. از آنجا که تجربیات تلخ متعددی در زمینه از دست دادن فرصت‌های تاریخی داریم، یک نگرانی و البته ابهام جدی، پایداری این شرایط، حفظ همبستگی ملی مردم ایران با همدیگر و به‌خصوص تقویت رابطه ملت با دولت (نظام سیاسی) است.

در این مورد ویژه، افزون بر عوامل بیرونی (خارج از کشور) نقش نیروهای تندرو یا افراطی که از قضا صاحب‌تربیین در رسانه نیز هستند نیز مهم است. به عبارتی تحلیل نقش آفرینی جریان‌ات سیاسی داخلی که به سرعت به یکپارچگی و اتحاد ملی ایجادشده واکنش عصبی نشان داده و مجدداً به سراغ مرزبندی‌های خودی-ناخودی و تشدید شکاف‌ها و اختلافات فرهنگی به‌خصوص در سبک زندگی رفته و آن‌ها را به زبان‌های مختلفی احیاء کردند، بسیار مهم و البته دشوار است. از وجوه دیگر این پیچیدگی این بود که در حالی که بخشی از جامعه ایران انتقاداتی به سیاست خارجی کشور داشتند اما با آغاز تهاجم دشمنان و حتی با آگاهی از ائتلاف و هماهنگی رژیم صهیونیستی با کليت تمدنی غرب (شامل اروپا، آمریکا و حتی کشورهای منطقه) علیه ایران، از تدابیر نظامی -سیاسی جمهوری اسلامی حمایت نموده و زبان به انتقاد یا گلايه نگشودند. اما آنچه در این وجیزه مد نظر است تحلیل و پیش‌بینی نسبت یا رابطه همبستگی اجتماعی و اتحاد ملی ایجاد شده با تدابیر آتی نظام و سطح تقابل میدانی (نظامی) از طرف مخاصمه است. نیک می‌دانیم که همبستگی ملی ایجادشده در خلال بحران اخیر یک منبع قدرت نرم کشور محسوب می‌شود تا حدی که یک یا مهم‌ترین هدف دشمن تضعیف همین منبع قدرت جمهوری اسلامی بوده است. اما همدلی عمومی و بسیج حاصل شده، در ادامه و افق پیش رو باید بتواند مابه‌ازای عینی و بیرونی را نیز به همراه داشته باشد و در میدان نیز تقوی پیروزی عملیاتی را نیز به دنبال آورد. والا اگر این همدلی ملی در آینده نتواند دستاوردهای ملموس و برتری نظامی را پدید آورد، ممکن است تضعیف شده و یا حتی خدای‌ناکرده تبدیل به حس حقارت ملی شود، درست همانند لطمه دیدن غرور ملی مصری‌ها و ملت‌های عرب پس از شکست نظامی دولت‌های عربی پس از جنگ شش‌روزه. نکته آنجاست که یکپارچگی ملی در

جنگ‌های کلاسیک و گذشته می‌توانست آثار عینی سریعی به‌دنبال داشته باشد مانند آنکه موج نیروهای تازه‌نفس را به جبهه‌های جنگ اعزام کند و یا سبیل پشتیبانی مالی، جنسی و لجستیکی از جبهه‌ها را به‌وجود آورد اما در جنگ کنونی که دست برتر را تکنولوژی‌ها و ابزارهای مدرن جنگی دارد، جای زیادی برای اثرگذاری ملموس افکار عمومی در میدان منازعه نمی‌ماند. به عبارتی همدلی ملی و یکپارچگی عمومی نمی‌تواند مستقیماً پیروزی و دستاورد عینی در میدان نبرد داشته باشد؛ چراکه ماهیت جنگ به‌خصوص در مخاصمه کنونی ایران و غرب عوض شده و ویژگی‌های فناوریانه، ارتباطی، اطلاعاتی آن به‌شدت افزایش یافته است. به عبارتی در جنگ‌های جدید همدلی ملی و یکپارچگی عمومی نمی‌تواند مستقیماً پیروزی و دستاورد عینی در میدان نبرد داشته باشد و نیروی پیاده، عامل انسانی و جمعیت انبوه در آن به‌کار نمی‌رود، بگذریم ازاینکه بُعد مسافت امکان بهره‌مندی مستقیم از توان ملی‌مان را سلب کرده است. به این سبب یک نگرانی تحلیلی ایجاد شکاف بین احساسات عمومی و غرور ملی تشدید شده با عرصه‌های فناوریانه جنگ است. در این عرصه افکار عمومی و عواطف ملی نمی‌تواند تمامی واقعیت میدان را پوشش دهد و به‌طور مستقیم در امر دفاع و دفع تهاجم و خیانت دشمنان به‌کار آید. اینجاست که اگر خدای ناکرده در مواجهه‌های احتمالی با دشمنان، دچار نقص فناوری‌های جنگی شویم و نتوانیم از تمام توان علمی و صنعتی کشور برای ارتقای ظرفیت‌های دفاعی بهره‌مند شویم، با شکافی بین انتظارات عمومی ملت ایران با شرایط عینی و ملموس جنگ مواجه خواهیم شد. به سخن دیگر خطر جدید آنجاست که علی‌رغم تقویت هویت، احساسات و غرور ملی، در دور بعدی مخاصمه، توانمندی‌های تکنیکی و فناوریانه همپا و هم‌اندازه با روحیه ملی رشد نکرده باشد. مخلص کلام آنکه برای دستیابی به قدرت هوشمند، باید ترکیب متناسبی از عوامل قدرت نرم (به‌خصوص همبستگی ملی) با قدرت سخت (به‌خصوص فناوری‌های جدید آفندی و پدافندی) به‌وجود آید و شکل پذیرد و اگر این تناسب و هماهنگی رخ ندهد و مدیریت نشود، ممکن است ضایعات ایجاب‌شده، حداکثر بهره‌برداری را بنماید و صادفانه خواهد بود. برای حل این مسئله، تحرک لایه‌های خبرگی، کارشناسی و تخصصی و جلب همکاری هر چه بیشتر آن‌ها ضرورت دارد. لذا نقش آفرینی گسترده دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و مؤسسات تحقیقاتی در درون کشور و تقویت تعاملات بین‌المللی فناوریانه با کشورهای هم‌پیمان ضروری است، البته بر واضح است که مسیر اکتساب فناوری‌های هم‌تراز با جبهه مقابل هم طولانی و هم دشوار است اما اگر نظام سیاست‌گذاری دفاعی کشور بتواند از فضای عمومی ایجاب‌شده، حداکثر بهره‌برداری را بنماید و صادفانه و صمیمانه دست یاری بطلبد و از نیروهای خلاق در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان حمایت علمی نماید، با سرعت بیشتری اهداف ملی محقق خواهند شد. ناگفته‌نماند که تجربیات غنی دوره دفاع مقدس هشت‌مساله‌خودمان و تجربیات بسیاری از کشورهای دیگر نیز نشان می‌دهد که در دوره‌های پرفشار و پرخطر، امکان رشد و بلوغ فناوری‌های مورد نیاز فراهم‌تر بوده است.